

Pintér Lajos

A Szobrász

Dudás Sándorral, mackós figurájával az 1980-as években találkoztam először.

Tolnai Ottó vajdasági íróbarátom egy kora este betoppant hozzánk kecskeméti lakásunkba. Még álltak Jugoszlávia díszletei, talán még előszele sem volt a polgárháborúnak. Nem tudom biztosan, de talán még Ottóék is Újvidéken éltek és nem Palicson, ahová a háború időszakában telepedett át a család.

Váratlanul azonban Ottó nem egyedül jött. Egy szobrász barátját hozta magával, egy topolyai barátját, akivel éppen úton voltak – ha jól emlékszem – Egerbe.

Szobrász barátját Dudás Sándornak hívták, az ő magyarországi kiállítására mentek, és talán éppen azért együtt, mert Tolnai Ottó nyitotta meg a kiállítást.

Vagy harminc év távlatából már nem emlékszem pontosan, de mintha Dudás Sándor érmeivel és kisplasztikáival már akkor találkoztam volna. Két lehetőség van: vagy a szobrásznál nála voltak munkái, és első találkozásunkkor el is hozta megmutatni, vagy pedig olyan minőségű katalógus volt nála, amelynek illusztrációi erősen a tudatomba vésődtek.

A szobrászról akkor nem tudtam semmi érdemlegeset, ma már a lexikonokból minden kiolvasható róla.

1948-ban született Topolyán. 1976 és 81 között a zágrábi Képzőművészeti Akadémia szobrászati szakán végezte tanulmányait. 1981-től általános iskolai tanár volt Topolyán, szülővárosában.

Erre az időszakra eshetett a mi első, futó találkozásunk.

Utána azonban megcsavarodtak az utak. A jugoszláviai polgárháború elől a szobrász családjával együtt Magyarországra menekül, épp az én felnevelő, szerelmes városomba, Csongrádra. Most az ottani Művésztelep nemzetközi híru vezetője.

Csongrád máskülönben is a szobrászok városa. Számolom kezemen, hogy öt vagy hat rangos szobrászművész él e Tisza-parti városban. Szobraikkal tele is pötytyözik a várost.

Mindig arról álmodozom, hogy Csongrád lehetne az Alföld Szentendréje, nem alvó kisváros. Szobrászainak alkotói tehetsége alap lehetne ehhez. A táj szépsége és páratlan gazdagsága szintén, valami azonban még mindig hiányzik.

De visszatérve szobrászunkra, el kell mondanom róla dicséretként, hogy mára az egyik legjelentősebb köztéri szobrász ő. Azzal együtt, hogy két legjelentősebb köztéri szobra nem Csongrádon áll, nem is a mai Magyarország területén, hanem a Vajdaságban.

Koncz István költő és Dobó Tihamér festőművész monumentális kettős szobrát Magyarkanizsán állították fel 2002-ben. A révész szobra című, szintén monumentális alkotását pedig 2006-ban Zentán.

Éremművészként ismertem meg először őt, aki nagy szeretettel és következetesen formálja érmein a magyar szellemi élet tablóját. Ismertek Arany Jánosról, Deák Ferencről, Eötvös Józsefről, Herman Ottóról, Ybl Miklósról, Madách Imréről készített munkái például.

Kiemelkednek ezek az érmeek megformáltságuk szépségével. A bronz anyagának átható szépségével. Arcai az évszázadokon áttörve és a bronz hideg anyag-szerűségén áttörve élnek. Legjobban szeretem érmein a szemek mindig sugárzó tisztaságát.

2003-ban történt, amivel be szeretném fejezni. Katona Imre, az idő tájt elhunyt jeles csongrádi származású néprajztudós emléktábláját avattuk szülőházán, az Iskola utcában.

Az avatóbeszédet én mondtam. Az emléktáblát pedig szobrászunk készítette.

De olyan modern szellemiséggel, hogy az emléktábla lehetne nemhogy egy alvó kisvárosban, hanem akár Párizsban is.

Beszéltem én ott mindenről, elsősorban a néprajztudós alakját idéztem meg. Majd avatóbeszédem után odamentem az emléktáblát készítő szobrászhoz és megöleltem.

Ő pedig fülembe súgta rosszallóan: De hiszen nem mondtad a nevemet!

Most itt az alkalom és bepótolom, háromszor is mondom, háromszor is ideírom a nevét:

dudás sándor

Dudás Sándor

DUDÁS SÁNDOR.